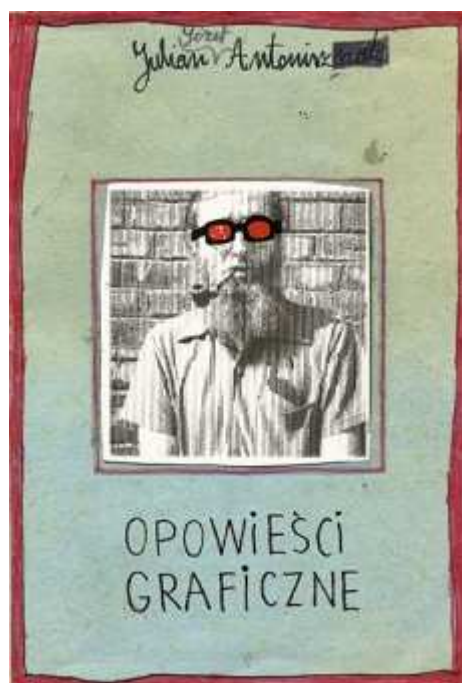

korporacja ha!art
wszystko, co się nie opłaca

**Fundacja Korporacja Ha!art
i Księgarnia Artystyczna
Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki
zapraszają na**

**spotkanie z *Opowieściami graficznymi*
Juliana Antonisza**

piątek, 13 grudnia 2013, godz. 18:00

**Księgarnia Artystyczna
Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki**

Pl. Małachowskiego 3 w Warszawie

wstęp wolny

gość: Malwina Antoniszczak

prowadzenie: Ewelina Sasin i Jakub Wydrzyński

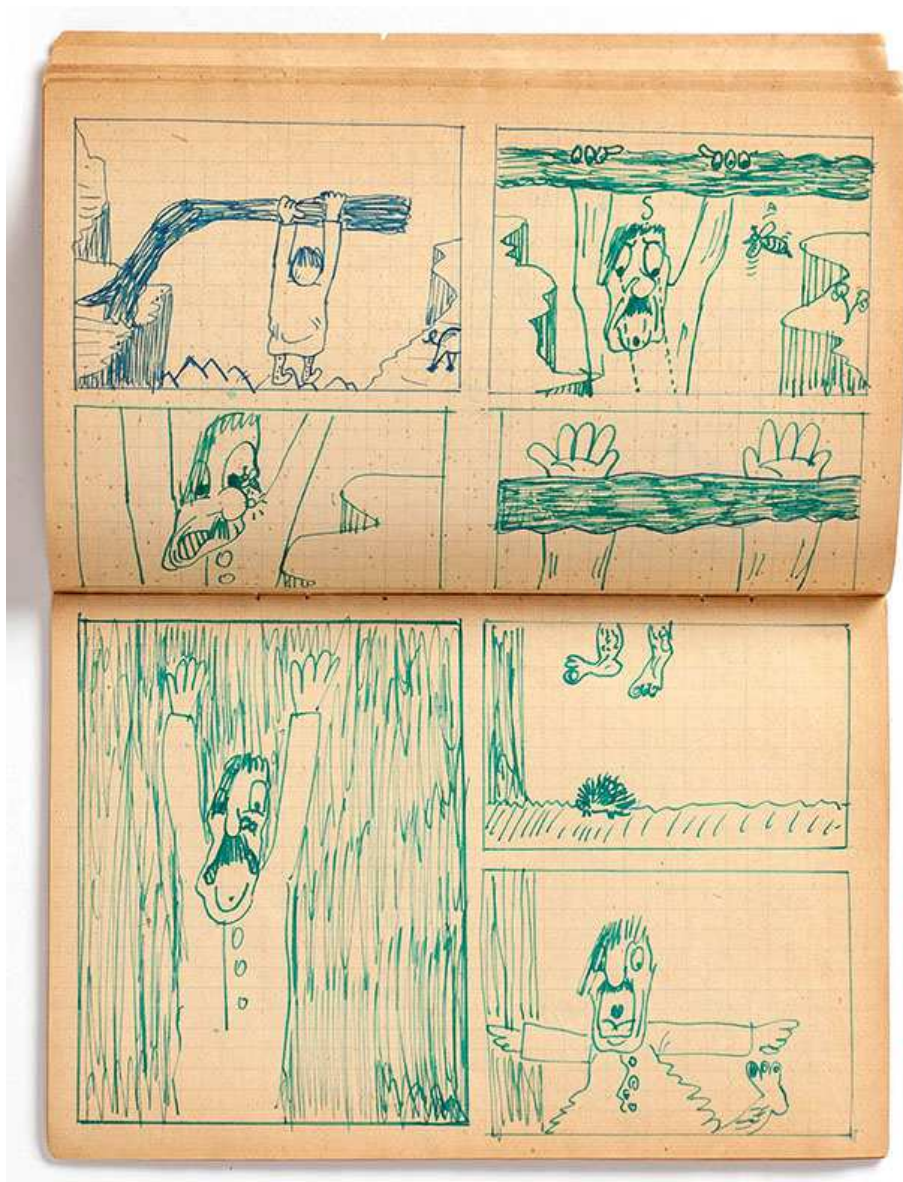
•••

Rok 2013 należy do **Antonisza**. Monumentalna, retrospektywna wystawa dzieł tego klasyka animacji w warszawskiej Zachęcie i krakowskim Muzeum Narodowym zbiega się w czasie z wydaniem nieznanych dotąd opowieści graficznych. **Antonisz** był bezsprzecznie najbardziej totalnym artystą w dziejach polskiego kina: reżyserem, scenarzystą, autorem oprawy plastycznej, kompozytorem, a także wynalazcą i konstruktorem aparatury, za pomocą której realizował swe filmy. Publikacja Korporacji Ha!art pokaże go także jako niezwykle oryginalnego twórcę opowieści graficznych i komiksów.

Unikatowe historie obrazkowe, stworzone przez **Antonisza** na przestrzeni czterdziestu lat w różnych momentach jego życia, stanowią bezcenne uzupełnienie twórczości artysty. Książka odzwierciedla różnorodność tematów i technik narracyjno-graficznych stosowanych przez autora – poczynając od młodzieńczej, 64-stronicowej próby „**Przygody Hitlera**” z 1954 roku, przez obszerny scenopis obrazkowy do niezrealizowanego filmu „**Pierony**” (lata 70.), aż po liczący dwadzieścia dwie strony fotokomiks „**Jak powstało Muzeum Filmu Non-Camera**”(1984 r.). Wszystkie wymienione realizacje stanowią świadectwo nieprzeciętnej wyobraźni, znakomitego zmysłu obserwacji i surrealistycznego poczucia humoru, wspartych inwencją formalną, widoczną w wykorzystaniu przez artystę szerokiego arsenału środków plastycznych. „Realizacja filmów eksperymentalnych metodami grafiki artystycznej poprzez odbijanie grafik bezpośrednio na taśmie filmowej z pominięciem kamery filmowej jest szansą na stworzenie filmu będącego autentycznym dziełem sztuki” – pisał artysta w swoim „Manifeście artystycznym grupy twórczej Non-Camera” z 1977 roku. W wyniku interwencji autora film – jako unikatowy obiekt – zyskuje rangę obiektu sztuki, a sama taśma filmowa nabiera cech „hipergęstej” sekwencji grafik, w której rozbity na fazy ruch budzi skojarzenia z narracją komiksową. Tego rodzaju podejście do materii filmowej pozwala wpisać **Antonisza** nie tyle do grona „filmowców”, co raczej intermedialnych, awangardowych artystów, traktujących swoje kinematograficzne realizacje jako część większego, interdyscyplinarnego (lub postdyscyplinarnego) projektu. Należy więc umieścić krakowskiego animatora w gronie artystów filmowców takich, jak **Stefan i Franciszka Themersonowie, Andrzej Pawłowski, Jan Lenica, Zbigniew Rybczyński**, a współcześnie – **Wojciech Bąkowski, Agnieszka Polska** czy **Norman Leto**. Niejednokrotnie w twórczości tego rodzaju autorów scaleniu ulegają środki przynależne różnym dziedzinom artystycznym – animacja często stanowi łącznik pomiędzy działaniami z obszaru grafiki, ilustracji, plakatu, komiksu i fotografii. Komiks zajmuje w tym zestawieniu – co podkreśla się dość rzadko – miejsce szczególne.

Sabina Antoniszczak o „Opowieściach graficznych”:

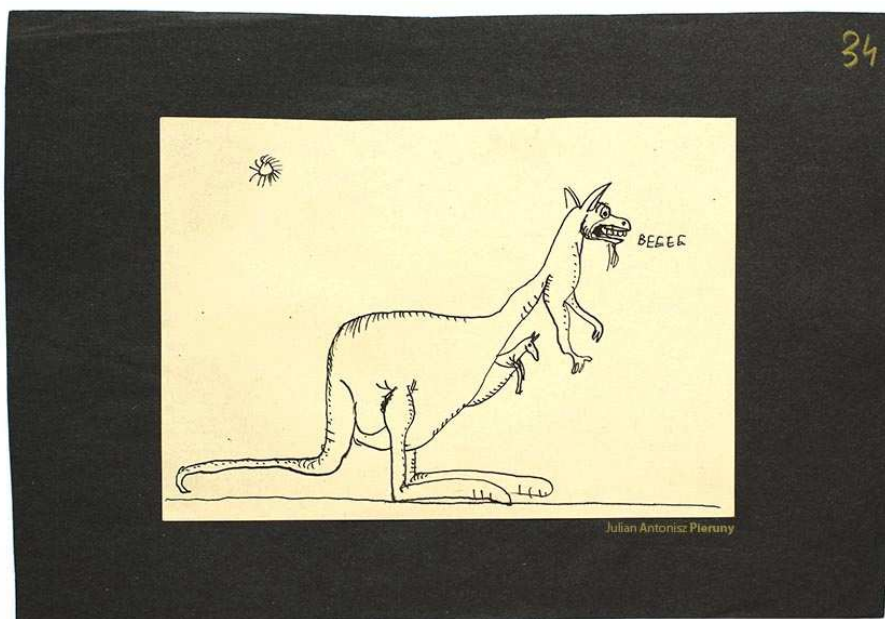
„Przygody Hitlera” – komiks narysowany przez **Juliana Antoniszczaka** w czasach szkolnych. **Antonisz** umieścił na nim datę: 1954 rok, co oznacza, że stworzył go w wieku 12-13 lat. Komiks powstał przede wszystkim z myślą o młodszym bracie Juliana, Ryszardzie Antoniszczaku, który pamięta, że obaj pasjonowali się wtedy m.in. pieskiem Pifem oraz przygodami Placida i Muso z francuskiego czasopisma „Vaillant”. Inspiracje te są widoczne w stylu rysunkowym „Przygód Hitlera”.

korporacja ha!art

wszystko, co się nie opłaca

„Pierony” (ok. 1975 r.) – historia dwóch górników ze Śląska, którzy w czynie społecznym w ramach wykonania 15000% normy, pobili rekord w ręcznym drażeniu szybu i używając jedynie kilofów, przekopali się na drugą stronę kuli ziemskiej aż do Australii. Szyb mógłby być wspaniałym kanałem komunikacyjnym między Wschodem i Zachodem, jednak z powodu Zimnej Wojny został zamknięty i zaplombowany po paru incydentach, jak wrzucanie przez „tamtych z NATO” stonki ziemniaczanej i zdjęć pornograficznych...

korporacja ha!art

wszystko, co się nie opłaca

„**Jak powstało Muzeum Filmu Non-Camera**” – komiks fotograficzny z 1984 roku. **Antonisz** od zawsze skrzętnie przechowywał, segregował i opisywał wszystko, co stworzył. Zaczął budować pod Krakowem dom letniskowy i w pewnym momencie wpadł na pomysł stworzenia w nim Muzeum filmu Non-Camera, które stanowić miało przede wszystkim muzeum jego twórczości. Choć pomysł mógł brzmieć nierealnie w latach 80., gdy wszelką prywatną inicjatywę torpedowała władza, **Antonisz** z determinacją przystąpił do jego realizacji i próbował uzyskać wsparcie Ministerstwa Kultury. Część zdjęć użytych w komiksie to dokumentacja „działań promocyjnych i reklamowych” nad rzeką Rabą, które były swoistym performancem, jaki urządził przed zaproszonymi urzędnikami z Warszawy. **Antonisz** uzupełnił zestaw zdjęciami rodzinnymi oraz niedoświetlonymi „odrzutami” z ciemni, i ułożył historyjkę o swoim projekcie.

„**Z życia smoka**” – w latach 80. **Antonisz** narysował dla „Gazety Krakowskiej” serię krótkich historyjek obrazkowych o smoku wawelskim i jego trudnym życiu w Smocznej Jamie. Na uwagę zasługuje fakt, że to pierwszy w historii przypadek smoka z brodą i w okularach...

...

Jakub Wojnarowski o „Opowieściach graficznych”:

korporacja ha!art

wszystko, co się nie opłaca

Bibliofilską edycją nieznanych opowieści graficznych **Antonisza** to nie tylko atrakcyjny obiekt kolekcjonerski, ale również mocny argument, umożliwiający uzupełnienie, a w efekcie być może „przepisanie” fragmentu historii polskiej sztuki. Zebrane w planowanej edycji komiksy i parakomiksy twórcy Polskich Kronik Non-Camerowych są łącznikiem pomiędzy jego twórczością graficzną i filmową, a zarazem wizualnym zapisem „performensu”, jakim niewątpliwie był – wdrażany przez **Antonisza** – proces tworzenia filmów, traktowanych jako unikatowe obiekty artystyczne. Opowieści graficzne artyści – w powiązaniu z jego animacjami – stanowią interesujący, choć mało znany rozdział w historii polskiego komiksu.

•••

Prezentowane w książce prace i pomysły autorstwa Juliana Antonisza są własnością rodziny artysty: Danuty, Malwiny i Sabiny Antoniszczak. Wszelkie prawa zastrzeżone.

ORGANIZATORZY:

Fundacja Korporacja Ha!art,
Pl. Szczepański 3a, 31-011 Kraków
www.ha.art.pl

korporacja ha!art

Księgarnia Artystyczna
Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki
Pl. Małachowskiego 3, 00-916 Warszawa
www.zacheta.art.pl

